

Пам'ятаємо = Remember = Помним

До 85-річчя з дня народження професора Олега Олександровича Лапоногова

Минуло 85 років, як народився та 5 років, як пішов з життя відомий нейрохірург, засновник функціональної нейрохірургії в Україні професор Лапоногов Олег Олександрович. Весь трудовий і науковий шлях Лапоногова О.О. пов'язаний з Київським Інститутом нейрохірургії, в якому він почав працювати у 1954 р. З перших днів Лапоногов О.О. активно включився у наукову роботу. У 1959 р. захистив кандидатську дисертацію. Молодий нейрохірург Лапоногов О.О. завжди цікавився новітніми досягненнями нейрохірургії, тому проф. Арутюнов О.І., засновник і директор Інституту нейрохірургії, доручив йому оволодіти та впровадити стереотаксичні операції. У 1965 р. в журналі "Вопросы нейрохирургии" була опублікована стаття Арутюнова О.І. та Лапоногова О.О., в якій автори узагальнили результати 124 стереотаксичних операцій, проведених при різних екстрапірамідних захворюваннях. У 1963 р. Лапоногов О.О. разом з інженером Сікорським А.К. створили власний стереотаксичний апарат. У 1969 р. Лапоногов О.О. захистив докторську дисертацію на тему "Лікування екстрапірамідних гіперкінезів стереотаксичними операціями".

Проф. Лапоногов О.О. займався проблемою комплексного лікування епілепсії. Під його керівництвом впровадженні різні операції з приводу епілепсії. У 1969 р. почата сумісна з Варшавською медичною академією розробка проблеми хірургічного лікування епілепсії.

Завдовго до загального визнання проф. Лапоногов О.О. передбачив великий потенціал та перспективу методу нейростимуляції у лікуванні захворювань нервової системи. У 1971 р. на Першому з'їзді нейрохірургів СРСР українські нейрохірурги доповіли про результати використання вживлених електродів при лікуванні епілепсії. Майже через 40 років метод нейростимуляції набув визнання у світі і став широко використовуватися у практиці.

У 1972 р. Лапоногов О.О. отримав Золоту медаль на Міжнародній виставці техніки у Лейпцигу

за розроблений ним прилад для стереотаксичних втручань. Детальне вивчення теоретичних основ і практичних досягнень та власного досвіду спонукало Лапоногова О.О. ініціювати створення відділення функціональної нейрохірургії в Київському інституті нейрохірургії, що було підтримано директором інституту академіком А.П. Ромодановим. Відділення було відкрите у 1974 р. і стало першим подібним нейрохірургічним закладом в Європі, яке до самої смерті очолював проф. Лапоногов О.О.

У 1977 р. Лапоногову О.О. присвоєно звання професора. У цьому ж році за значний вклад у медицину і розробку новітніх технологій Лапоногов О.О. став лауреатом Державної премії України. За вагомий внесок в розвиток вітчизняної нейрохірургії, за підготовку висококваліфікованих нейрохірургічних кадрів у 1996 р. присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Лапоногов О.О. виховав школу українських нейрохірургів, які продовжують вивчати проблеми нейрохірургічного лікування епілепсії, хвороби Паркінсона та інших рухових розладів. Під керівництвом Лапоногова О.О. виконана 1 докторська та 12 кандидатських дисертацій. Лапоногов О.О. є автором понад 300 наукових робіт, 3 монографій. Ученем проф. Лапоногова О.О. є Президент НАМН України академік Цимбалюк В.І.

Справа проф. Лапоногова О.О. має подальший розвиток і в теперішній час, засноване ним відділення функціональної нейрохірургії посідає провідне місце в Україні. Лише протягом останнього року у відділенні проведено понад 400 операцій. У відділенні впроваджені сучасні методи хірургічного лікування епілепсії. У 2012 р. проведена перша в Україні імплантація системи для глибокої мозкової стимуляції. Здобутком відділення є те, що в 2014 р. Україна стала повноправним членом Всесвітнього та Європейського товариств стереотаксичних функціональних нейрохірургів. Відділення бере участь у Міжнародному консорціумі з симптоматичної епілепсії у співпраці з Рокфеллер Університетом (Нью-Йорк), а також залучається до Європейського консорціуму "E-pilepsy", в який входять провідні епілептичні центри Європи. Налагоджено тісне співробітництво з SickKids Hospital (Торонто), в рамках якого Інститут неодноразово відвідав провідний дитячий нейрохірург світу проф. Дж. Рутка.

В нашій пам'яті проф. Лапоногов О.О. назавжди залишиться доброю, інтелігентною людиною, висококваліфікованим нейрохірургом та добрим наставником.

Завідувач відділення
функціональної нейрохірургії і нейромодуляції
доктор медичних наук К.Р. Костюк

**The 85th anniversary of the birth of
Professor Oleg Aleksandrovych Laponogov**

**К 85-летию со дня рождения профессора
Олега Александровича Лапоногова**